

2.2.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

anu.kangasjarvi@stm.fi
kirsi.hiljanen@stm.fi
kaisu.harju-kolkka@stm.fi

ASIA Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta / COVID-19-rokotukset

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt pikaisia kommentteja hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutosta työnantajalle kohdistuvaan kustannukseen, mikäli työnantaja haluaa rokotuttaa työntekijänsä työterveyshuollon kautta. Sairausvakuutuslakiin lisättäisiin COVID-19-taudilta suojaamiseksi annetun rokotteen rokottamistoimenpiteen korvausta koskevat säännökset. Korvaustaksan määräksi esitetään 10 euroa. Kela voisi maksaa korvauksen palveluntuottajalle myös silloin, kun rokottamistoimenpiteen kustannuksen omavastuuosuuden olisi maksanut vakuutetun sijasta hänen työnantajansa. Rokottamistoimenpiteen korvauskulut rahoitettaisiin valtion varoista. COVID-19-taudilta suojaamiseksi annetun rokotteen rokottamistoimenpiteen korvauksen lisääminen sairausvakuutuslain sairaanhoitokorvauksiin toisi näihin rokotuksiin tehdyt matkat sairausvakuutuksen matkakorvauksista korvattaviksi.

LPY kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Rokotuskattavuus saavutettava nopeasti

Koronapandemiasta päästään eroon vasta, kun väestön rokotuskattavuus on riittävä. Asiantuntija-arvioiden mukaan riittävä kattavuus saavutetaan, kun 70–80 prosenttia kansalaisista on rokotettu. Tämä tarkoittaa noin 3,9–4,4 miljoonan ihmisen rokottamista. Lisäksi osa rokoteteista edellyttää kahden rokoteannoksen käyttöä. Tällöin rokotuskattavuuden saavuttamiseen tarvitaan noin 6 miljoonaa rokotuskertaa.

Rokotuskattavuuden saavuttaminen mahdollisimman nopeasti on koronakriisin hoitamisen keskeisimpiä tavoitteita. Siksi on erittäin tärkeää, että Suomessa hyödynnetään maksimaalisesti kaikki käytettävissä olevat resurssit rokotusten toteuttamiseksi joustavasti ja tehokkaasti.

Yksityinen sektori koronarokotusten toiseksi jakelukanavaksi

Hallituksen esitys yksityisen sektorin ottamiseksi mukaan rokotusten toteuttamiseen on perusteltu. Se mahdollistaa yksityisten toimijoiden resurssien hyödyntämisen. Yksistään työterveyshuollon piirissä on noin 1,9 miljoonaa työntekijää ja pääosasta työterveyshuoltoa vastaa yksityinen sektori. Kaiken kaikkiaan reilusti yli 2 miljoonaa kansalaista käyttää säännöllisesti yksityisen perusterveydenhuollon palveluita. Näiden asiakkaiden hoidon toteuttamiseen yksityisellä

2.2.2021

sektorilla on työssä tuhansia rokottamispatvevyyden omaavia ammattilaisia sadoissa toimipisteissä ympäri Suomea.

Koronarokotteet hankkii valtio. Rokotusten järjestämisvastuu on julkisella sektorilla (kunnat ja kuntayhtymät). Tehokkaan rokotejakelun turvaamiseksi pitää hyödyntää jo käytössä olevia rokotteiden jakelukanavia. On tarpeetonta kierrättää rokotetoimitukset kuntien ja kuntayhtymien kautta.

Rokotuskorvauksen on katettava kustannukset

Kansalaisten tasa-arvoinen kohtelu edellyttää, että rokotuksen saa maksutta riippumatta siitä, mistä rokotuksensa hakee. Lausunnolla olevan hallituksen esityksen mukaan tämä tavoite ei toteudu.

Palveluntuottajalle koronarokotuksesta esityksen mukaan maksettava 10 euron korvaus ei kata kaikkia tuottajalle aiheutuvia kustannuksia. Tämä johtaa väijäämättä siihen, että yksityiseltä sektorilta kyseisen rokotuksen hankkiva joutuu maksamaan itse 10 euron ylimenevän osan. Työterveyshuollossa tämän ylimenevän osan maksaa työnantaja.

Julkisella sektorilla on tähän mennessä annettu yli 160 000 rokoteannosta. Näiden kokemusten perusteella on pystyttävä luotettavasti arvioimaan rokottamisen todelliset kustannukset. On esitetty arvioita, että yhden rokotuksen keskikustannukseksi muodostuu noin 20–25 euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on jo kertyneen kokemuksen pohjalta edellytykset arvioida esitettyä paremmin realistinen rokotuskorvauksen taso. Mahdollisesti tarvittavan ns. markkina- vuoropuhelun käymisessä potentiaalisten palveluntuottajien kanssa ja/tai neuvotteluhankinnan toteuttamisessa ministeriö voi hyödyntää valtion yhteishankintayksikön Hanselin asiantuntijoiden osaamista.

Koronarokotuksen sairausvakuutuskorvaus on asetettava tasolle, joka mahdollistaa rokotuksen maksuttomuuden jokaiselle riippumatta siitä, hankkiiko hän sen julkiselta vai yksityiseltä sektorilta.

Liittymisvelvollisuus Avohilmoon poistettava

LPY pitää kohtuuttomana vaatimusta, että koronarokotuksia tuottavalla yrityksellä on oltava yhteys Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Avohilmo-rekisteriin. Vaatimus tarkoittaisi sitä, että voidakseen osallistua koronarokotusten toteuttamiseen palveluntuottajan olisi nyt investoitava tuhansia euroja uuteen tietojärjestelmään, jolle ei välttämättä ole muuta käyttöä. Esitetty vaatimus vaikuttaa etenkin alan pk-yritysten mahdollisuuksiin osallistua koronarokotusten toteuttamiseen. Tällöin palveluiden saatavuus heikkenee, erityisesti lähipalveluiden osalta.

Tässä poikkeuksellisessa tilanteessa pitäisi riittää, että palveluntuottaja ilmoittaa rokottamistiedot THL:lle esimerkiksi suojatulla sähköpostiyhteydellä kerran vuorokaudessa. Näiden kirjausten tekemisestä kansalliseen rokotusrekisteriin vastaisi THL.

Käytännöllisintä olisi, jos THL saisi rokotustiedot suoraan Kelan ylläpitämästä Kanta-palvelusta, jonne kaikki palveluntuottajat kirjaavat muutkin hoitokäynnit. Tämä ei kuitenkaan vielä ole

2.2.2021

Kanta-palveluissa mahdollista. Se edellyttäisi uuden toiminnallisen kokonaisuuden rakentamista Potilastiedon arkistoon ja Omakantaan. Sitä ei valitettavasti ehditä tehdä näitä koronarokotuksia varten. LPY:n mielestä sellaisen suunnittelu ja rakentaminen pitää kuitenkin aloittaa välittömästi.

Tiivistelmä LPY:n muutosesityksistä

1. Yksityisen palveluntuottajan kautta hankittavan rokotuksen korvaus on oltava vähintään 20 euroa.
2. Tehokkaan rokotejakelun turvaamiseksi on hyödynnettävä jo käytössä olevia rokotteiden jakelukanavia. On tarpeetonta kierrättää rokotetoimitukset kuntien ja kuntayhtymien kautta.
3. Vaatimus THL:n Avohilmo-rekisteriin liittymisestä on poistettava. Palveluntuottajan on voitava toimittaa tuottamiensa koronarokotusten tiedot THL:lle liittymättä Avohilmo-rekisteriin.
4. Kanta-palveluun on luotava kansallinen rokotustietorekisteri kansalaisten rokotusten rekisteröimiseksi yhteen paikkaan, josta ne tarvittaessa ovat heidän itsensä (Omakanta) ja heitä hoitavien tahojen saatavilla (Potilastiedon arkisto). Kyseistä rokotustietorekisteriä voidaan jatkossa hyödyntää myös tilastointi- ja tutkimuskäytössä.

LPY ehdottaa sosiaali- ja terveysministeriölle julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden yhteisen suunnittelukokouksen järjestämistä koronarokotusten sujuvan ja tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi.

Lääkäripalveluyritykset ry:n puolesta,

Ismo Partanen
toiminnanjohtaja